

MNR-Themabijeenkomst "Verbindend communiceren en overtuigen: Hoe doe jij dat?" op 28 november 2013 bij het ministerie van Buitenlandse Zaken

Opening en inleiding

De belangstelling voor deze (interactieve) bijeenkomst was groot. Er waren meer dan 140 deelnemers in de mooiste zaal van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

De bijeenkomst wordt geopend door Nadia Ouahdani, al 16 jaar werkzaam bij het ministerie van Buitenlandse Zaken (BUZA). Zij benadrukt het belang om lid te zijn van het Multicultureel Netwerk voor Rijksambtenaren om verder te komen in je carrière, de mogelijkheid om je talent te kunnen ontwikkelen en te netwerken. Daarna gaf zij het woord aan de Secretaris-generaal van het ministerie van Buitenlandse Zaken, mevrouw Renée Jones-Bos.

Welkomstspeech door de Secretaris-Generaal BUZA

Secretaris-Generaal Renée Jones-Bos heet de aanwezigen welkom. Ze erkent dat diversiteit nodig is voor een goede afspiegeling van de samenleving en divers talent om rijksoverheidswerk goed te doen. Daarom is de SG er trots op dat het met MNR zo goed gaat. Zij benadrukt dan ook het belang van netwerken: Door netwerken kun je van elkaar leren. Het gaat dan niet meer om hiërarchie, maar over samenwerken. We kunnen inspiratie halen uit de gesprekken die we voeren over de maatschappij. Zo creëer je meer draagvlak voor beleid. Buitenlandse Zaken wil een flexibele netwerkorganisatie zijn en daar kunnen we leren van het Multicultureel Netwerk Rijksambtenaren. Ook is ze er trots op dat het Multicultureel Netwerk zich steeds meer uitbreidt naar gemeenten, andere organisaties en zelfs het bedrijfsleven. Als lid van het Comité van Aanbeveling is zij trots op het MNR.

Het internationale karakter van BUZA betekent dat een divers personeelsbestand een meerwaarde heeft. BUZA-ambtenaren slaan bruggen naar andere culturen; het belang van diversiteit is daarin gerelateerd aan het beheersen van andere talen en ervaring en kennis van andere culturen.

Ook sprak de SG over het belang van een inclusieve werkcultuur, "waarin de talenten van alle medewerkers worden gezien en benut, waar verschillende ideeën worden gehoord en waar niemand op basis van zijn of haar "anders zijn" impliciet of expliciet wordt uitgesloten. We kunnen ons niet veroorloven dat talentvolle mensen vertrekken omdat ze zich niet thuis voelen."

Jones-Bos is positief over de rol van het MNR: voor het op de agenda zetten en houden van diversiteit. En in deze wereld, die *interconnected* is, wordt culturele diversiteit steeds belangrijker. Ze spreekt haar goede herinneringen aan de lunchbijeenkomst met MNR-leden van september uit en heeft zeker de intentie om de acties op te pakken die toen besproken zijn. "Het MNR maakt dilemma's bespreekbaar, ook op een luchtige en informele manier." Het thema van de workshop van vandaag, 'verbinding maken en samenwerken', is dan ook de kern van het werk van Buitenlandse Zaken. Zij wenst de aanwezigen veel succes en vooral ook heel veel plezier toe!

Workshops

Workshopleider Anne Pier Slump stelt dat de woorden van de SG goed overeenkomen met het thema van de workshops. "Verbindend communiceren: hoe doe jij dat? Het doel van de dag is om 'verbinding' op een andere manier te laten binnenkomen, door niet alleen te luisteren maar ook zelf te praten en te ervaren."

Na een korte voorstelronde van Anne Pier Slump, ambtenaar bij de Belastingdienst en bezig met een omslag naar het ZZP-schap voor training en coaching en zijn collega Donna Schaap die ZZP-er is, zullen zij deze workshop gaan vormgeven, samen met nog 7 andere trainers die aanwezig zijn.

Het eerste spel om er een beetje in te komen is het doorgeven van het in de handen klappen: degene die begint met het in zijn handen klappen, maakt oogcontact met de volgende die na hem in zijn handen klapt en die het dan weer doorgeeft aan de volgende naast hem, enz. Hierdoor krijg je dus een lange reeks van klappen die gaat van de voorste tot de achterste rij. De sfeer in de zaal is aangenaam. Het tweede introductiespel is het zingen van een liedje. In de groep worden drie liedjes uitgekozen. Na een moment van zelfreflectie over welk liedje hij/zij denkt te kunnen zingen, moet plotseling iedereen tegelijk beginnen met zingen van zijn of haar lied. Alle drie de liedjes zijn te herkennen, maar "Zie ginds komt de stoomboot..." overheerst.

Voordat het echte workshopprogramma begint, moet er nog een dilemma worden opgelost. Door de opzet van het meubilair in de zaal is het niet mogelijk om de ideale indeling te creëren voor de oefeningen die de workshopleiders in gedachten hadden. Het publiek krijgt de keus voorgelegd: een vroege borrel, of improviseren met de opstelling. De overgrote meerderheid koos voor: "let's do it!"

Anne Pier Slump en zijn collega Donna Schaap leggen uit dat de eerste spellen bedoeld zijn om te ontspannen en zo toe te werken naar de laatste activiteit: de kringgesprekken. Donna Schaap introduceert de spreekbal, een instrument om te reguleren wie er spreekt en wie er luistert. Degene die de bal vast heeft krijgt een microfoon en heeft de gelegenheid te spreken. De anderen horen te luisteren en te wachten tot zij de bal krijgen om hun zegje te doen.

Het eerste spel is het vrij-in-de-ruimtespel. Er wordt de aanwezigen gevraagd zich naar de open ruimte te begeven, waar ze eerst gevraagd worden vrij rond te lopen.

Dan moeten ze zich voorstellen aan de persoon het dichtst bij hem of haar en een verwachting voor de dag uitspreken. Ineens is er een gezellig lawaai als iedereen tegelijk begint te praten met zijn of haar partner. Het blijkt nog moeilijk te zijn om de korte kennismakingsgesprekken af te ronden. Het signaal van Anne Pier om weer rond te gaan lopen moet meerdere keren herhaald worden voordat het weer stil wordt. De vierde keer rondlopen wordt gevolgd door de aanwijzing om iemand aan te spreken als goede vrienden die elkaar al 20 jaar niet hebben gezien. Er komen grappige improvisaties uit voort, zoals de vraag "Ben je nog steeds met dezelfde vrouw?". De laatste ronde is het aanspreken van iemand alsof je heimelijk verliefd op hem of haar bent.

Uit de reacties op het spel blijkt dat het moeilijk was om de korte gesprekken zo abrupt af te kappen, maar ook dat het een leuke en laagdrempelige manier is om kennis te maken.

Het volgende spel werkt met 'driehoeken'. De opdracht voor ongeveer 15 vrijwilligers is om een gelijkbenige driehoek te vormen met twee personen, zonder te verklappen welke twee personen je daarvoor in gedachten hebt genomen. Na lang geschuifel heeft iedereen zijn plek gevonden.

Een nieuwe groep vrijwilligers van ongeveer 20 personen wordt gevraagd een teammachine te bouwen. Om te beginnen met de eerste schakel van de machine en door toevoeging van de volgende schakels wordt door middel van bewegingen de teammachine (samen)gebouwd vanuit je intuïtie. "Het maakt niet uit wat je doet; het gaat om de verbinding."

Kringgesprekken en afsluiting

Voor de kringgesprekken worden negen groepen gevormd van zo'n 10 personen. Voor de eerste opdracht neemt een bolletje wol in elke groep de plaats in van de spreekbal en heeft voor deze opdracht nog een extra functie. Een deelnemer begint met een compliment te geven aan een ander. De tweede persoon geeft dan een compliment aan de volgende persoon, enzovoort. De wollen draad wordt afgewikkeld bij elk compliment en om de vinger van de spreker gehaakt voordat hij wordt doorgegeven. Er ontstaat zo een spinnenweb van draad die de gevers en ontvangers van de complimenten verbindt.

De co-creatieve cirkel is de tweede oefening, waarin deelnemers moeten spreken vanuit het hart en gevoel, ze gaan niet in discussie maar vullen elkaar aan. In plaats van in te gaan op de bijdrage van de vorige persoon, moet men aanvullen om de vragen te beantwoorden. Elke bijdrage wordt zo gewaardeerd en meegenomen in de conclusie. De vragen zijn: 1) Wat is verbinding? 2) Wat is de relatie tussen in verbinding zijn en overtuigen? 3) Hoe kan ik in mijn werk in verbinding zijn en overtuigend zijn?

Ook al lijken 'verbinden' en 'overtuigen' in het begin tegenovergesteld te zijn, het één sluit het ander niet uit. Sterker nog, de houding die je aanneemt om te verbinden komt je ten goede tijdens het overtuigen. Het openstaan voor anderen, respect tonen en de positie van anderen erkennen zijn vooral in een diverse en inclusieve werkomgeving onderdelen van een besluitvormingsproces waar iedereen beter van wordt.

Na de plenaire afsluiting van deze zeer interactieve, plezierige en interessante workshop, met dank aan de bijdrage van alle trainers en organisatoren van deze bijeenkomst, gaan we samen aan de netwerkborrel onder begeleiding van gezellige achtergrondmuziek van MNR-lid, Kenny Karamath. Het MNR bedankt de medewerkers van het ministerie van BUZA voor de goede organisatie en ondersteuning aan het MNR.